

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ
ІНОЗЕМНИХ МОВ
ДЛЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЦІЛЕЙ**

Збірник наукових статей

ЛЬВІВ - 2024

УДК 37.041:811
ББК 81.2р.
А 43

*Рекомендовано Вченою радою факультету № 2 ІПФПНП ЛьвДУВС
(протокол № 3 від 13.11.2024)*

Рецензенти:

Кульчицька М.О., доцент кафедри українознавства та міжкультурної комунікації Львівського державного університету безпеки життєдіяльності кандидат філологічних наук, доцент

Андрусишин Р.М., заступник декана факультету №2 ІПФПНП Львівського державного університету внутрішніх справ кандидат юридичних наук

А 43 Актуальні проблеми навчання іноземних мов для спеціальних цілей: Збірник наукових статей / Укладач: Л.І. Кузьо. Львів: ЛьвДУВС, 2024. 139 с.

У збірнику статей висвітлено методичні та педагогічні аспекти викладання мов, спрямовані на розвиток мовної культури як важливого елементу забезпечення лінгвістичної безпеки держави. Обговорено підходи до формування ініомовної компетентності правоохоронців України з урахуванням сучасних викликів та потреб, а також міжкультурної ініомовної компетентності, яка набуває особливого значення в освітньому процесі. Значна увага приділена організації самостійної роботи студентів, впровадженню інноваційних методів та форм навчання мов. Досліджено можливості онлайн-навчання як альтернативної форми до традиційних підходів, зокрема його переваги та виклики. Окремі статті присвячено актуальним викликам і перспективам сучасного навчання мов у багатокультурному середовищі, що підкреслює важливість розуміння культурного розмаїття у процесі вивчення та використання мов.

**УДК 37.041:811
ББК 81.2р.**

© Львівський державний університет
внутрішніх справ, 2024

Список використаних джерел

1. Волкова Н. П. Педагогіка : навч. посібник / Н. П. Волкова. – К. : Академ-видав, 2007. – 616 с.
2. Зазуліна Л. В. Педагогічні проекти : наук.-метод. посібник / Л. В. Зазуліна. – Кам'янець-Подільський : Абетка – НОВА, 2006. – 40 с.
3. Кузьмічев А. І. Педагогіка : підручник / А. І. Кузьмічев, В. Л. Омеляненко. – К. : Знання-Прес, 2010. – 447 с.
4. Нові технології навчання : наук.-метод. зб. – К. : Наук.-метод. центр вищої освіти, 2008. – Спецвипуск. – 187 с.
5. Програма з англійської мови для професійного спілкування / Г. Є. Бакаєва, О. А. Борисенко, І. І. Зуєнок. – К. : Ленвіт, 2005. – 119 с.

Надія САЛАМІН

(Львівський державний університет безпеки життєдіяльності)

СУЧАСНО - КОНЦЕПТУАЛЬНЕ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ (ЗВО)

Анотація. Розвідка присвячена аналізу викладання англійської мови у закладах вищої освіти, адаптації методів навчання до сучасних реалій, інтеграції інноваційних технологій, проектного навчання, розвитку комунікативних навичок та міжкультурної компетенції. Особливу увагу приділено інтеграції навчального процесу, яка враховує різноманітність студентів та їхні професійні орієнтири.

Ключові слова: англійська мова, інноваційний підхід, викладання, оптимізація навчального процесу, методика, основні елементи

Abstract. The research is devoted to the analysis of English language teaching in higher education institutions, adaptation of teaching methods to modern realities,

integration of innovative technologies, project-based learning, development of communication skills and intercultural competence. Particular attention is paid to the integration of the educational process, which takes into account the diversity of students and their professional orientations.

Key words: *English language, innovative approach, teaching, optimization of the educational process, methodology, basic elements*

Постановка проблеми. Традиційні методи викладання, найчастіше орієнтовані на механічне запам'ятовування граматичних правил та лексики, та іноді, виявляються недостатніми для формування справжньої комунікативної компетенції у студентів. Вони часто не відповідають потребам ринку праці, де фахівці повинні не лише володіти мовою, а й уміти ефективно спілкуватися, взаємодіяти в міжнародному середовищі та адаптуватися до швидко змінюваних умов.

Таким чином, постає проблема необхідності розробки та впровадження сучасно-концептуальних методик викладання англійської мови, які б не лише задовольняли вимоги навчальних стандартів, а й сприяли розвитку мовленнєвих навичок, міжкультурної компетенції та готовності студентів до викликів професійної діяльності в глобальному світі. У цьому контексті важливо дослідити, які стратегії та підходи можуть бути найбільш ефективними для реалізації цих цілей, а також як оцінювати їх ефективність у процесі навчання.

Аналіз останніх досліджень. Фахівці у галузі педагогіки, методики та дидактики присвятили безліч досліджень пошукам ефективних та дієвих способів навчання, зокрема іноземних мов. Різні аспекти впровадження інноваційних педагогічних технології ще на початку ХХІ ст. висвітлювали І. Дичківська, Г. Козлакова, В. Маригодов, А. Слободянюк, А. Щукін. Інтерактивні методи навчання іноземних мов досліджували також Т. Мельнікова, О. Пасічник та ін. Зокрема, Ю. С. Стиркіна (2019) досліджує сучасне і традиційне навчання іноземної мови, аналізуючи переваги та недоліки кожного з них.

Мета статті. Метою дослідження, є сучасно-концептуального викладання англійської мови у закладах вищої освіти (ЗВО) з акцентом на необхідність адаптації навчальних методик до вимог сучасного суспільства та ринку праці.

Виклад основного матеріалу. У сучасному світі володіння англійською мовою стало невід'ємною складовою успішної професійної діяльності, особливо в умовах глобалізації та інтеграції в міжнародний освітній простір. Заклади вищої освіти (ЗВО) відіграють ключову роль у формуванні мовленнєвих компетенцій у студентів, тому важливо адаптувати методи викладання до сучасних викликів та потреб суспільства. Сучасно-концептуальне викладання англійської мови передбачає впровадження інноваційних підходів, які спонукають до активного навчання, критичного мислення та міжкультурної комунікації.

Зараз існують передумови для перегляду підходів до навчання та ефективнішого використання новітніх методів викладання, таких як: когнітивно-орієнтовані технології (діалогічні методи, семінари-дискусії, проблемне навчання, когнітивні карти, інструментально-логічні тренінги тощо); діяльнісно-орієнтовані технології (проектний метод, контекстне навчання, організаційно-діяльнісні ігри, комплексні завдання, імітаційно-ігрове моделювання соціальних процесів тощо); та особистісно-орієнтовані технології (інтерактивні та імітаційні ігри, тренінги з розвитку тощо).

Вибір методів залежить від низки умов: специфіки змісту навчального матеріалу, загальних завдань підготовки майбутніх фахівців, часу, який викладач має для вивчення цієї дисципліни, особливостей складу студентів.

Осада З. О., Матвеєнко О. І., вважають, що застосування інформаційних технологій у процесі вивчення іноземної мови не тільки відкриває студентам доступ до нових інформаційних ресурсів, але й підвищує ефективність самостійної роботи (підготовка мініпроектів за темами спілкування та їх презентація), розширюючи можливості для творчого підходу. Це дозволяє студентам опановувати більше матеріалу, ніж за традиційного навчання, і демонструвати свої реальні знання [3, с. 98].

Тож, вивчення іноземних мов з інтеграцією сучасних технологій в освітній процес надає змогу студентам удосконалити свої навички, а також, передбачає інтеграцію новітніх підходів, технологій та методик, що відповідають вимогам сучасного суспільства та ринку праці.

Опрацювавши професійну та методичну літературу, вважаю, що варто виділити кілька основних аспектів, методик та переваг чи недоліків, щодо викладання англійської мови у закладах вищої освіти:

Комунікативна методика

Комунікативна методика є одним із найбільш ефективних підходів до викладання іноземних мов, зокрема англійської, в закладах вищої освіти. Основний акцент цієї методики полягає на розвитку реальних мовленнєвих навичок, які дозволяють студентам використовувати мову в автентичних комунікативних ситуаціях. Ця методика надає перевагу взаємодії, практиці спілкування та застосуванню мови у контексті.

До прикладу, основні елементи комунікативної методики, включають в себе:

- Інтерактивні заняття, під час яких, студенти активно залучаються до процесу навчання через різні інтерактивні формати, що стимулюють їхню участь у спілкуванні. Наприклад, вони можуть працювати в парах або в малих групах, обговорюючи різні теми чи вирішуючи проблеми.

- Рольові ігри, варто зазначити, що цей інструмент дозволяє студентам імітувати реальні ситуації, з якими вони можуть стикатися в професійному чи повсякденному житті. Що відповідно, сприяє розвитку не тільки мовленнєвих навичок, але й впевненості у використанні мови.

- Дебати та дискусії, ще один вид комунікативної методики, який допомагає студентам навчитися аргументувати свої думки, висловлювати ідеї, взаємодіяти з іншими учасниками та критично оцінювати різні точки зору. Такі дискусії, найчастіше на найбільше розвивають як лексичні та комунікативні навички.

- Проєкти. У рамках проєктної роботи, студенти можуть досліджувати певні теми, працювати над вирішенням реальних проблем або презентувати свої

проекти, використовуючи англійську мову. Це дозволяє їм застосовувати мовні знання в практичних ситуаціях та підвищує їхню мотивацію.

Щодо переваг комунікативної методики, то можна виділити:

Реальне застосування мови, оскільки студенти використовують англійську мову не лише теоретично, а й практично, що підвищує їхню впевненість у комунікації. Тим самим, підвищує рівень вмотивованості, до вивчення англійської мови. Адже навчання відбувається через активну взаємодію та цікавий контент. Та що не менш важливо: розвиток соціальних навичок. Оскільки, саме комунікативні заняття сприяють розвитку навичок командної роботи, лідерства та вирішення конфліктів.

Таким чином, комунікативна методика забезпечує інтегроване навчання, де студенти не лише вивчають правила мови, а й навчаються ефективно її використовувати в реальних життєвих та професійних ситуаціях.

Мультимедійні технології у викладанні англійської мови

Ще одним, аспектом інтеграції англійської мови, є мультимедійні технології, які відіграють важливу роль у сучасному навчанні, оскільки забезпечують доступ до великої кількості ресурсів та можливість персоналізованого навчання. Їх використання значно підвищує ефективність викладання англійської мови.

Варто виділити деякі основні мультимедійні інструменти:

- Перш за все, це онлайн-платформи такі як: Moodle, Google Classroom або Coursera, що дозволяють студентам отримувати доступ до навчальних матеріалів, завдань, тестів і дискусій. Вони створюють простір для самостійного вивчення та спільної роботи, де студенти можуть спілкуватися з викладачами та іншими студентами, отримувати зворотний зв'язок і відстежувати свої результати.

- Ще один мультимедійний інструмент, це відеоматеріали. Використання навчальних відео, фільмів або документальних стрічок, робить процес навчання більш цікавим і доступним. Вони дозволяють студентам покращувати навички

аудіювання, розуміння контексту та збільшувати словниковий запас, оскільки часто демонструють англійську мову у реальних ситуаціях.

- Подкасти – один із сучасних та найбільш популярних, інструментів. Найчастіше подкасти, присвячені вивченню англійської мови або іншим тематичним темам, що також є чудовим інструментом для розвитку аудіювання. Вони дають змогу студентам прослуховувати автентичні діалоги та монологи, що дозволяє покращити розуміння мови на слух і звикнути до різних акцентів та стилів мовлення.

- Сучасний вчитель = сучасний студент = мобільні додатки. Найпопулярніші, додатки для вивчення мов, такі як Duolingo, Babbel або Memrise, дають можливість студентам самотійно працювати над мовленнєвими навичками у зручний для них час. Такі додатки часто використовують гейміфікацію, що підвищує мотивацію студентів до регулярного вивчення мови.

До переваг використання таких мультимедійних технологій, варто вказати - доступ до різноманітних джерел. Мультимедійні технології відкривають перед студентами широкий спектр автентичних матеріалів, які допомагають розширити їхній світогляд та словниковий запас. Важливим також є, персоналізація навчання, адже завдяки мультимедіа студенти можуть вибирати темп навчання, зосереджуватися на власних слабких сторонах і вдосконалювати ті навички, які є для них важливими. Також, гнучкість і самоконтроль, оскільки студенти можуть самотійно планувати свій навчальний процес, обирати час та ресурси для навчання, що особливо важливо для тих, хто поєднує навчання з іншими зобов'язаннями.

Отже, мультимедійні технології є потужним інструментом у сучасному навчанні англійської мови. Вони сприяють гнучкому та інтерактивному навчанню, розвиваючи у студентів необхідні мовні та цифрові навички для успішної професійної діяльності в сучасному глобалізованому світі.

Міждисциплінарний підхід у викладанні англійської мови

Міждисциплінарний підхід є однією з ключових тенденцій сучасної освіти, яка полягає в інтеграції різних предметів для глибшого розуміння студентами конкретних тем і розвитку їхніх навичок. У контексті викладання англійської мови в закладах вищої освіти цей підхід дозволяє поєднувати навчання мови з іншими галузями знань, такими як бізнес, інформатика, культура, політика тощо. Це не лише сприяє покращенню мовних навичок, але й підвищує рівень критичного мислення, міждисциплінарної компетенції та готовності до реальних професійних викликів.

Основними елементами міждисциплінарного підходу є:

- До прикладу, інтеграція з бізнесом. А саме, вивчення англійської мови може включати бізнес-кейси, симуляції переговорів, аналіз ринкових стратегій або фінансових звітів, що сприяє формуванню термінології, необхідної для професійної діяльності у бізнес-середовищі. Це допомагає студентам засвоїти професійну лексику та підготуватися до роботи в міжнародних компаніях.

- Ще один приклад, це поєднання з інформатикою. Інтеграція англійської з інформатикою дозволяє студентам освоювати технічну термінологію та працювати над реальними проектами, пов'язаними з інформаційними технологіями. Наприклад, вони можуть навчатися читанню технічної документації, опису програмного забезпечення або презентації власних розробок англійською мовою.

- Також, культурологічний контекст, дозволить, вивчити англійську через призму культурології, що дає змогу студентам досліджувати культурні відмінності, аналізувати тексти англійською мовою, що стосуються різних країн та їхніх традицій. Це сприяє не лише мовленнєвій компетенції, але й розвитку міжкультурної комунікації та розумінню соціокультурних контекстів.

- А ще, політика та міжнародні відносини. Адже, використання англійської мови для вивчення політичних подій, міжнародних конфліктів, прав людини та глобальних проблем дозволяє студентам краще розуміти глобальні виклики, розвиває їхні аналітичні здібності та навички аргументації.

Які ж переваги такого міждисциплінарного підходу у викладанні англійської мови?

Перш за все, це розвиток критичного мислення. Інтеграція англійської мови з іншими дисциплінами допомагає студентам розглядати проблеми з різних точок зору, вони вчаться аналізувати та синтезувати інформацію з різних джерел і використовувати її для вирішення міждисциплінарних задач. Не менш важливим, є підготовка до міждисциплінарної діяльності. Сучасний ринок праці все більше вимагає від фахівців не лише вузьких професійних знань, але й умінь працювати на перетині різних галузей. Міждисциплінарний підхід готує студентів до виконання комплексних завдань, де англійська мова є інструментом для досягнення цілей. І звичайно, що практичне застосування мови дозволяє студентам використовувати англійську мову в реальних або близьких до реальних умовах. Це може включати розробку проектів, презентацій, наукових досліджень або співпрацю з іноземними партнерами.

Отже, міждисциплінарний підхід до викладання англійської мови не лише розвиває мовні навички студентів, але й забезпечує їх підготовку до міждисциплінарної діяльності, що є важливою умовою успіху в сучасному глобальному суспільстві.

Висновки. У розвідці, було розглянуто ключові аспекти такого викладання, серед яких комунікативна методика, використання мультимедійних технологій та міждисциплінарний підхід.

Комунікативна методика зосереджується на розвитку мовленнєвих навичок через інтерактивні заняття, що сприяє ефективному використанню мови у реальних життєвих ситуаціях. Мультимедійні технології забезпечують студентам доступ до різноманітних ресурсів та самостійного контролю за процесом навчання, підвищуючи мотивацію та зацікавленість у навчанні. Міждисциплінарний підхід допомагає студентам розвивати критичне мислення та готує їх до вирішення комплексних завдань у професійній діяльності, де англійська мова є інструментом міжкультурної комунікації.

Застосування цих методів у навчальному процесі забезпечує студентам можливість розвивати не лише мовні навички, але й міждисциплінарні компетенції, які стають необхідними для успішної кар'єри в умовах глобалізації. Впровадження сучасних підходів до викладання англійської мови дозволить не лише підвищити якість освіти в ЗВО, але й підготувати студентів до викликів сучасного світу, зосередженого на комунікації, міждисциплінарній взаємодії та цифрових технологіях.

Впровадження цих стратегій – методів, може значно покращити якість викладання англійської мови в ЗВО, зробити його більш інтерактивним, цікавим та ефективним для студентів.

Список використаних джерел

1. Ковінько К. Інноваційні методики та технології викладання англійської мови в ЗВО. Наукові записки [Центрально українського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка]. Серія: Філологічні науки. 2019. № 175. С. 877–882.
2. Остафійчук О. Д. Інноваційні методи і технології викладання англійської мови. Педагогічна освіта: теорія і практика. 2021. №30. С. 286–298.
3. Осада З. О., Матвеєнко О. І. Сучасні методики та технології викладання іноземних мов у технічних ВНЗ. Англїстика та американїстика : зб. наук. пр. / ред. кол.: А. І. Анісімова (гол. ред.), Т. М. Потніцева (заст. гол. ред.) та ін. Дніпро : ЛІРА, 2015. Вип. 12. С. 95–101.
4. Стиркіна Ю. С. Сучасне і традиційне навчання іноземної мови: переваги і недоліки. Естетика і етика педагогічної дії. 2019. Вип. 20. С. 161–170.
5. Ivanytska N., Dovhan L., Tymoshchuk N., Osaulchyk O., Havryliuk N. Assessment of flipped learning as an innovative method of teaching English: A case study. Arab World English Journal (AWEJ) Volume. 2022. No 12.

6. Tokhirovich E. R. Using innovative methods in teaching English in higher education institutions. Web of Scientist: International Scientific Research Journal. 2022. No 3(5). P. 964–968.

Ірина СКОВРОНСЬКА

кандидат філологічних наук, доцент

(Львівський державний університет внутрішніх справ)

РОЛЬ УСНОГО СЛОВА ТА ЖИВОГО СПІЛКУВАННЯ В ЮРИДИЧНІЙ СФЕРІ

Анотація. *Під час спільної діяльності люди обмінюються між собою різноманітними уявленнями, ідеями, інтересами, настроями, почуттями тощо. В умовах розмовної юридичної комунікації інформація не тільки передається, але й формується, уточнюється, розвивається. При цьому кожен учасник комунікативного процесу передбачає активність також і в своєму партнерові, тому, направляючи цю інформацію, повинен враховувати його інтереси, цілі, бажання. Під час взаємодії між людьми надзвичайно важливо не тільки обмінюватися інформацією, але й організовувати «обмін діями», планувати загальну діяльність. Важливою умовою активізації пізнавальних процесів в умовах розмовної комунікації являється виникнення проблемних ситуацій в результаті зіткнення полярних думок, поглядів, підходів до взаємодії. Виникає неузгодженість, яка потребує залучення додаткової інформації. Це приводить до збільшення інтенсивності взаємодії учасників спільної діяльності, активізації процесів навчання, що в свою чергу забезпечує поглиблення рівня розуміння та сприяє прийняттю правильного рішення.*

Ключові слова: *спілкування, юридична комунікація, розмовні норми, психологічні процеси, інформація.*

ЗМІСТ

Олеся БОЙКО ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У НЕМОВНИХ ЗВО В ПЕРІОД ВІЙНИ	3
Вікторія БОНДАРЕНКО РОЗВИТОК SOFT SKILLS У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	10
Христина ВЕРБИЦЬКА МОВНА ПІДГОТОВКА КУРСАНТІВ: ІНТЕГРАЦІЯ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ	19
Валентина ВОЛОШИНА ЗАСОБИ ЕФЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	25
Тетяна ГОЛОВАЧ MODERN COMMUNICATION: MASTERING MULTIPLE MODES OF EXPRESSION.....	33
Галина ГОРУН ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У НЕМОВНИХ ЗВО	40
Роксолана ЗАПОТІЧНА AI-GENERATED CONTENT FOR LANGUAGE LEARNING	46
Марія ІВАНЧЕНКО, Тетяна ЛИПЧЕНКО TECHNOLOGIES OF TEACHING SPEAKING IN NON-LINGUISTIC UNIVERSITIES AT THE INITIAL STAGE	54
Мар'яна КАЩУК MOBILE APPLICATIONS FOR LANGUAGE LEARNING AND THEIR INTEGRATION INTO THE EDUCATIONAL PROCESS	59
Оксана КЛАК ІНШОМОВНІ ЗАПОЗИЧЕННЯ В ЮРИДИЧНІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇХ ВИВЧЕННЯ В КУРСІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ	70

Любов КУЗЬО, Іванна КАЗИМИР СПІЛЬНЕ НАВЧАННЯ ЯК ШЛЯХ ДО ПОКРАЩЕННЯ МОВЛЕННЄВИХ НАВИЧОК: ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ У ВИЩІЙ ОСВІТІ	78
Анжела ПОСОХОВА SPECIFICS OF THE USE OF FOREIGN LANGUAGE TEACHING METHODS IN POLICE UNIVERSITIES	90
Мирослава РІЙ АКТУАЛЬНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	98
Надія САЛАМІН СУЧАСНО - КОНЦЕПТУАЛЬНЕ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ (ЗВО)	103
Ірина СКОВРОНСЬКА РОЛЬ УСНОГО СЛОВА ТА ЖИВОГО СПІЛКУВАННЯ В ЮРИДИЧНІЙ СФЕРІ	112
Оксана ФЕДИШИН МОВЛЕННЄВА СПРЯМОВАНІСТЬ НА ВИЗНАЧЕННЯ КОМУНІКАТИВНОГО ПІДХОДУ ДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	119
Богдана ЮСЬКІВ ФУНКЦІОНУВАННЯ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ ЩОДО ОСУДУ АГРЕСОРА І ПІДТРИМКИ МИРУ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ (НА МАТЕРІАЛІ ПУБЛІЧНИХ ПРОМОВ СВІТОВИХ ПОЛІТИЧНИХ ЛІДЕРІВ)	126

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ
ІНОЗЕМНИХ МОВ
ДЛЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЦІЛЕЙ**

Збірник наукових статей

Матеріали опубліковані в авторській редакції